

ŠTOKHOLMSKÝ DOHOVOR
O PERZISTENTNÝCH ORGANICKÝCH LÁTKÁCH

ŠTOKHOLMSKÝ DOHOVOR O PERZISTENTNÝCH ORGANICKÝCH LÁTKACH

Strany tohto dohovoru,

uznávajúc, že perzistentné organické látky majú toxické vlastnosti, odolávajú degradácii, akumulujú sa v živých organizmoch a sú prenášané, ovzduším, vodou a migrujúcimi druhmi cez medzinárodné hranice a usadzujú sa ďaleko od miesta ich úniku, a tam sa akumulujú v terestriálnych a vodných ekosystémoch,

obávajúc sa o zdravie, najmä v rozvojových krajinách, vyplývajúce z miestnej expozície perzistentným organickým látkam, ktorou sú ohrozené najmä ženy a prostredníctvom nich budúce generácie,

pripúšťajúc, že arktické ekosystémy a ich domorodé obyvateľstvo sú mimoriadne ohrozené kumuláciou perzistentných organických látok v živých organizmoch a že kontaminácia ich tradičnej stravy je otázkou verejného zdravia,

súc si vedomé potreby globálnej aktivity zameranej na perzistentné organické látky,

majúc na pamäti rozhodnutie Výkonnej Rady Environmentálneho programu OSN 19/13 C zo 7. februára 1997 o iniciovaní medzinárodnej aktivity na ochranu ľudského zdravia a životného prostredia prostredníctvom opatrení, ktoré znížia a/alebo vylúčia emisie a uvoľňovanie perzistentných organických látok,

odvolávajúc sa na platné opatrenia príslušných medzinárodných environmentálnych dohovorov, najmä Rotterdamského dohovoru o predbežnom súhlase po predchádzajúcom ohlásení pre vybrané nebezpečné chemické látky a pesticídy v medzinárodnom obchode a Bazilejského dohovoru o riadení pohybu nebezpečných odpadov cez hranice štátov a ich zneškodňovaní, vrátane regionálnych dohôd vypracovaných v rámci článku 11 Bazilejského dohovoru,

odvolávajú sa tiež na platné ustanovenia Deklarácie o životnom prostredí a rozvoji z Ria a Agendy 21,

vyhlasujúc, že obavy všetkých strán vedie predbežná opatrnosť a je zapracovaná do tohto dohovoru,

vedomé si toho, že tento dohovor a iné medzinárodné dohody v oblasti obchodu a životného prostredia sa vzájomne podporujú,

opätovne zdôrazňujúc, že štáty majú v súlade s Chartou Organizácie spojených národov a princípmi medzinárodného práva zvrchované právo využívať vlastné zdroje podľa vlastných environmentálnych a rozvojových stratégií a majú zodpovednosť zabezpečiť, že činnosti v rámci ich pôsobnosti alebo kontroly nespôsobia škodu životnému prostrediu iných štátov alebo oblastiam mimo ich národnej pôsobnosti,

berúc do úvahy okolnosti a zvláštne požiadavky rozvojových krajín a z nich zvlášť najmenej rozvinutých a krajín s ekonomikou v prechode na trhové hospodárstvo, najmä potrebu posilnenia národných kapacít pre riadenie chemických látok, vrátane riadenia prostredníctvom transferu technológií, poskytovania finančnej a technickej pomoci a podpory spolupráce medzi stranami,

berúc plne na vedomie Program udržateľného rozvoja malých ostrovných rozvojových štátov, prijatý na Barbadose 6. mája 1994,

berúc na vedomie príslušné možnosti rozvinutých a rozvojových krajín, rovnako ako spoločnú ale diferencovanú zodpovednosť štátov, ako je uvedené v princípe 7 Deklarácie o životnom prostredí a rozvoji z Ria,

uznávajúc významný príspevok, ktorý môže mať súkromný sektor a mimovládne organizácie k dosiahnutiu zníženia a/alebo eliminácie emisií a uvoľňovania perzistentných organických látok,

zdôrazňujúc dôležitosť prebratia zodpovednosti výrobcov perzistentných organických látok za zníženie škodlivých vplyvov, spôsobených ich výrobkami a za poskytovanie informácií o nebezpečných vlastnostiach týchto chemických látok užívateľom, vládam a verejnosti,

súc si vedomé potreby prijatia preventívnych opatrení na predchádzanie škodlivým účinkom, spôsobeným perzistentnými organickými látkami vo všetkých stupňoch ich životného cyklu,

opätovne zdôrazňujúc princíp 16 Deklarácie o životnom prostredí a rozvoji z Ria, ktorý uvádza, že štátne orgány by sa mali usilovať o podporu internalizácie environmentálnych nákladov a o využívanie ekonomických nástrojov, berúc do úvahy princíp, podľa ktorého náklady súvisiace so znečistením má v zásade niesť znečisťovateľ a pritom by sa mal brať ohľad na verejný záujem a nemali by byť porušované medzinárodné obchodné vzťahy a investičné aktivity,

podporujúc strany, ktoré nemajú regulačné a hodnotiace schémy pre pesticídy a priemyselné chemické látky, v ich úsilí o vypracovanie takýchto schém,

uznávajúc význam vývoja a používania dostupných náhradných chemických látok a procesov, prijateľných pre životné prostredie,

rozhodnuté chrániť ľudské zdravie a životné prostredie pred škodlivými vplyvmi perzistentných organických látok,

sa dohodli takto:

Článok 1

Cieľ

Majúc na pamäti uplatňovanie prístupu predchádzania ako je uvedené v princípe 15 Deklarácie o životnom prostredí a rozvoji z Ria, cieľom tohto dohovoru je chrániť ľudské zdravie a životné prostredie pred perzistentnými organickými látkami.

Článok 2

Definície

Pre účely tohto dohovoru:

(a) "Strana" znamená štát alebo regionálnu hospodársku integračnú organizáciu, ktorá súhlasila so záväzkami podľa tohto dohovoru a pre ktorú dohovor nadobudol platnosť.

(b) "Regionálna hospodárska integračná organizácia" znamená organizáciu, vytvorenú suverénnymi štátmi danej oblasti, ktorej členské štáty zverili kompetencie v záležitostiach, upravovaných týmto dohovorom, a ktorá je riadne oprávnená v súlade s jej vnútornými predpismi podpísať, ratifikovať, prijať alebo schváliť tento dohovor alebo k nemu pristúpiť.

(c) "Strany prítomné a hlasujúce" znamená strany, ktoré sú prítomné a odovzdali svoj súhlasný alebo odmietavý hlas.

Článok 3

Opatrenia na zníženie alebo vylúčenie uvoľňovania zo zámernej výroby a používania

1. Každá strana:

(a) zakáže a/alebo prijme legislatívne a administratívne opatrenia, potrebné na vylúčenie

(i) výroby a používania chemických látok, uvedených v prílohe A, ktoré podliehajú ustanoveniam tejto prílohy

(ii) dovozu a vývozu chemických látok uvedených v prílohe A v súlade s ustanoveniami odseku 2

(b) obmedzí výrobu a používanie chemických látok, uvedených v prílohe B v súlade s ustanoveniami tejto prílohy.

2. Každá strana prijme opatrenia, ktoré zabezpečia:

(a) že chemická látka, uvedená v prílohe A alebo v prílohe B sa dováža iba:

(i) pre účely zneškodnenia environmentálne prijateľným spôsobom ako je uvedené v odseku 1 (d) článku 6, alebo

(ii) pre použitie alebo účel, ktorý je strane povolený podľa prílohy A alebo prílohy B

(b) že chemická látka uvedená v prílohe A, pre ktorej výrobu alebo používanie platí zvláštna výnimka alebo chemická látka uvedená v prílohe B, pre ktorej výrobu alebo používanie platí zvláštna výnimka, alebo pre ktorú platí používanie na prijateľný účel, berúc do úvahy všetky súvisiace ustanovenia v jestvujúcich v medzinárodných dohodách o predchádzajúcom súhlase, je vyvázaná iba:

(i) pre účely zneškodnenia environmentálne prijateľným spôsobom ako je uvedené v odseku 1 (d) článku 6

(ii) do strany, ktorej je povolené používanie tejto chemickej látky podľa prílohy A alebo prílohy B; alebo

(iii) do štátu, ktorý nie je stranou tohto dohovoru a ktorý poskytol ročný certifikát vyvážajúcej strane. Takýto certifikát bude presne uvádzať zamýšľané použitie chemickej látky a bude pre danú chemickú látku obsahovať vyhlásenie, že dovážajúca strana sa zaväzuje:

a. chrániť ľudské zdravie a životné prostredie prijatím potrebných opatrení na minimalizovanie alebo predchádzanie uvoľňovania tejto látky

b. plniť opatrenia odseku 1 článku 6

c. ak je to vhodné, plniť opatrenia odseku 2 časti II prílohy B.

Certifikát bude taktiež obsahovať akúkoľvek vhodnú podpornú dokumentáciu, ako je platná legislatíva, regulačné nástroje alebo administratívne alebo strategické smernice. Vyvážajúca strana predloží certifikát sekretariátu do šesťdesiatich dní od jeho prijatia.

(c) že chemickú látku, uvedenú v prílohe A, pre ktorej výrobu a používanie už neplatia zvláštne výnimky pre danú stranu, táto strana nevyváža pre iné účely, ako je environmentálne prijateľné zneškodnenie ako je uvedené v odseku 1 (d) článku 6

(d) pre účely tohto odseku termín “štát, ktorý nie je stranou tohto dohovoru” bude zahŕňať s ohľadom na príslušnú chemickú látku, štát alebo regionálnu hospodársku integračnú organizáciu, ktorá nesúhlasila so záväzkami podľa tohto dohovoru, týkajúcimi sa danej chemickej látky.

3. Každá strana, ktorá má jednu alebo viac regulačných a hodnotiacich schém pre nové pesticídy alebo nové priemyselné chemické látky prijme regulačné opatrenia s cieľom zabrániť výrobe a používaniu nových pesticídov alebo nových priemyselných chemických látok, ktoré — berúc do úvahy kritériá podľa odseku 1 prílohy D — preukazujú vlastnosti perzistentných organických látok.

4. Každá strana, ktorá má jednu alebo viac regulačných a hodnotiacich schém pre pesticídy alebo priemyselné chemické látky bude tam, kde je to vhodné, pri hodnotení súčasne používaných pesticídov alebo priemyselných chemických látok zvažovať v rámci týchto schém kritériá podľa odseku 1 prílohy D.

5. Ak tento dohovor neuvádza inak, odseky 1 a 2 sa nebudú vzťahovať na množstvá chemickej látky, používanej na výskumné účely v laboratórnom rozsahu alebo ako referenčný štandard.

6. Každá strana, ktorej bola udelená zvláštna výnimka podľa prílohy A alebo zvláštna výnimka alebo prijateľné používanie podľa prílohy B prijme príslušné opatrenia, aby zabezpečila, že akákoľvek výroba alebo používanie podľa tejto výnimky alebo pre tento účel sa bude realizovať spôsobom, ktorý predchádza alebo minimalizuje expozíciu ľudí týmito látkami a ich uvoľňovanie do životného prostredia. Pre výnimky na používanie alebo prijateľné účely, ktoré zahŕňajú zámerné vypúšťanie do životného prostredia za podmienok bežného používania bude takéto vypúšťanie realizované v minimálnom nevyhnutnom rozsahu, berúc do úvahy všetky normy a smernice, vzťahujúce sa na takéto vypúšťanie.

Článok 4

Register zvláštnych výnimiek

1. Týmto sa ustanovuje register pre účely identifikácie strán, ktorým boli udelené zvláštne výnimky podľa prílohy A alebo prílohy B. Tento register nebude obsahovať strany, využívajúce ustanovenia prílohy A alebo prílohy B, ktoré môžu uplatňovať všetky strany. Register bude viesť sekretariát a bude verejne prístupný.

2. Register bude obsahovať:

(a) zoznam typov zvláštnych výnimiek podľa prílohy A a prílohy B

(b) zoznam strán, ktoré majú zvláštnu výnimku, uvedenú v prílohe A alebo v prílohe B

(c) zoznam termínov ukončenia platnosti pre každú registrovanú zvláštnu výnimku.

3. Každý štát, ktorý sa stáva stranou dohovoru, môže prostredníctvom písomného oznámenia sekretariátu zaregistrovať jednu alebo viacero typov zvláštnych výnimiek podľa prílohy A alebo prílohy B.

4. Ak strana neuvedie v registri skorší dátum ukončenia platnosti výnimky, alebo ak je udelené predĺženie podľa odseku 7, platnosť všetkých registrovaných zvláštnych výnimiek bude ukončená po piatich rokoch od nadobudnutia platnosti tohto dohovoru pre danú chemickú látku.

5. Konferencia strán na svojom prvom stretnutí rozhodne o postupe preverovania zápisov v registri.

6. Pred uskutočnením previerky zápisu v registri daná strana predloží sekretariátu správu, zdôvodňujúcu pokračujúcu potrebu registrácie tejto výnimky. Sekretariát oboznámi so správou všetky strany. Previerka registrácie sa uskutoční na základe všetkých dostupných informácií. Ak to konferencia strán potom bude považovať za oprávnené, môže pre danú stranu vydať odporúčanie.

7. Konferencia strán môže na základe požiadania danej strany rozhodnúť o predĺžení doby platnosti zvláštnej výnimky na ďalšie obdobie až do päť rokov. Pri tomto rozhodnutí bude konferencia strán dôsledne prihliadať na zvláštne okolnosti strán, ktoré sú rozvojovými krajinami a strán, ktoré sú krajinami s transformujúcou sa ekonomikou.

8. Strana môže písomným oznámením sekretariátu kedykoľvek zrušiť zápis zvláštnej výnimky v registri. Zrušenie nadobudne platnosť v deň, uvedený v oznámení o zrušení.

9. Ak v registri už nebude zápis žiadnej strany pre daný typ zvláštnej výnimky, nebude možné pre tento typ zaregistrovať nové výnimky.

Článok 5

Opatrenia na zníženie alebo vylúčenie uvoľňovania z neúmyselnej výroby

Každá strana prijme minimálne nasledujúce opatrenia na zníženie celkového množstva každej z chemických látok, uvedených v prílohe C a uvoľňovaných z antropogénnych zdrojov, s cieľom ich sústavnej minimalizácie a ak je to možné ich úplného vylúčenia:

(a) Do dvoch rokov od nadobudnutia platnosti tohto dohovoru pre danú stranu vypracovať akčný plán alebo, ak je to vhodné, regionálny alebo subregionálny akčný plán a následne ho realizovať ako súčasť svojho realizačného plánu podľa článku 7, zameraného na identifikáciu, charakterizáciu a riešenie uvoľňovania chemických látok, uvedených v prílohe C a na uľahčenie realizácie písmena (b) až (e). Tento akčný plán bude obsahovať nasledujúce prvky:

- (i) vyhodnotenie súčasných a predpokladaných vypúšťaných množstiev, vrátane prípravy a udržiavania inventúry zdrojov a stanovenia uvoľňovaných množstiev, berúc do úvahy kategórie zdrojov, uvedené v prílohe C
- (ii) vyhodnotenie účinnosti zákonov a stratégií danej strany, vzťahujúcich sa na riadenie tohto uvoľňovania
- (iii) stratégie, zamerané na plnenie povinností podľa tohto odseku, berúc do úvahy vyhodnotenie podľa (i) a (ii)
- (iv) kroky, podporujúce vzdelávanie a školenie na zvyšovanie informovanosti o týchto stratégiách
- (v) každých päť rokov preverenie týchto stratégií a ich úspešnosti pri plnení povinností podľa tohto odseku. Toto preverenie bude súčasťou správy, predloženej podľa článku 15
- (vi) harmonogram realizácie akčného plánu, vrátane realizácie stratégií a opatrení tam uvedených

(b) Podporovať používanie dostupných, vhodných a praktických opatrení, ktorými sa môže rýchlo dosiahnuť reálna a zmysluplná úroveň zníženia uvoľňovania látok alebo odstránenie zdroja

(c) Podporovať rozvoj a ak sa to javí vhodné, vyžadovať používanie náhradných alebo modifikovaných materiálov, výrobkov a procesov na predchádzanie tvorby a uvoľňovania chemických látok, uvedených v prílohe C, berúc do úvahy všeobecné usmernenie o opatreniach na predchádzanie a znižovanie uvoľňovania, uvedených v prílohe C a smernice, ktoré budú prijaté rozhodnutím konferencie strán

(d) Podporovať a v súlade s harmonogramom realizácie akčného plánu vyžadovať použitie najlepších dostupných techník pre kategórie nových zdrojov, pre ktoré strana takúto aktivitu uviedla vo svojom akčnom pláne, v počítačovej fáze s dôrazom na kategórie zdrojov, uvedených v časti II prílohy C. V každom prípade budú požiadavky na zavedenie najlepších dostupných techník pre nové zdroje v kategóriách, uvedených v časti II tejto prílohy rozdelené do jednotlivých fáz podľa praktických možností čo najskôr, ale nie neskôr ako štyri roky od nadobudnutia platnosti tohto dohovoru pre danú stranu. Pre uvedené kategórie budú strany podporovať používanie najlepších environmentálnych postupov. Pri uplatňovaní najlepších dostupných techník a najlepších environmentálnych postupov by strany mali brať do úvahy všeobecné usmernenie o opatreniach na predchádzanie a znižovanie uvoľňovania v tejto prílohe a smernice o najlepších dostupných technikách a najlepších environmentálnych postupoch, ktoré budú prijaté rozhodnutím konferencie strán

(e) V súlade so svojím akčným plánom podporovať používanie najlepších dostupných techník a najlepších environmentálnych postupov:

- (i) pre existujúce zdroje v kategóriách zdrojov, uvedených v časti II prílohy C a v kategóriách zdrojov podľa časti III tejto prílohy
- (ii) pre nové zdroje v kategóriách zdrojov podľa časti III prílohy C, pre ktoré strana neuplatnila písmeno (d).

Pri uplatňovaní najlepších dostupných techník a najlepších environmentálnych postupov by strany mali brať do úvahy všeobecné usmernenie o opatreniach na predchádzanie a znižovanie uvoľňovania v prílohe C a smernice o najlepších dostupných technikách a najlepších environmentálnych postupoch, ktoré budú prijaté rozhodnutím konferencie strán.

(f) Pre účely tohto odseku a prílohy C:

- (i) "Najlepšie dostupné techniky" znamená najúčinnjší a najmodernejší stupeň vývoja činností a metód prevádzky, ktoré preukazujú praktickú vhodnosť určitých postupov pre poskytovanie základu na obmedzovanie uvoľňovania, navrhnutý na zabránenie a — ak to nie je prakticky možné — vo všeobecnosti zníženie uvoľňovania chemických látok, uvedených v časti I prílohy C a ich vplyvov na životné prostredie ako celok. V tomto zmysle:
- (ii) "Techniky" zahŕňajú používanú technológiu a spôsob, akým je zariadenie navrhnuté, skonštruované, udržiavané, prevádzkované a odstavené
- (iii) "Dostupné" techniky znamená tie techniky, ktoré sú prístupné prevádzkovateľovi a ktoré sú navrhnuté v rozsahu, umožňujúcom jeho použitie v príslušnom priemyselnom sektore za ekonomicky a technicky prijateľných podmienok, berúc do úvahy náklady a výhody
- (iv) "Najlepšie" znamená najúčinnšie pri dosahovaní vysokej všeobecnej úrovne ochrany životného prostredia ako celku
- (v) "Najlepšie environmentálne postupy" znamená uplatňovanie najvhodnejšej kombinácie opatrení a stratégií na ochranu životného prostredia
- (vi) "Nový zdroj" znamená akýkoľvek zdroj, ktorého stavba alebo podstatná zmena začala minimálne jeden rok od:
 - a. nadobudnutia platnosti tohto dohovoru pre danú stranu; alebo
 - b. nadobudnutia platnosti dodatku k prílohe C pre danú stranu, podľa ktorého sa zdroj stáva predmetom ustanovení tohto dohovoru iba na základe tohto dodatku.

(g) Strana môže pre účely plnenia záväzkov pre najlepšie dostupné techniky podľa tohto odseku použiť limity uvoľňovania alebo prevádzkové normy.

Článok 6

Opatrenia na zníženie alebo vylúčenie uvoľňovania zo zásob a odpadov

1. S cieľom zabezpečiť, že so zásobami, pozostávajúcimi z alebo obsahujúcimi chemické látky uvedené v prílohe A alebo prílohe B a s odpadmi, vrátane výrobkov a tovarov, ktoré sa stanú odpadmi, pozostávajúcimi z chemických látok, obsahujúcimi alebo znečistenými chemickými látkami uvedenými v prílohách A, B alebo C sa nakladá spôsobom, chrániacim ľudské zdravie a životné prostredie, každá strana:

(a) pripraví vhodné stratégie pre zistenie:

- (i) zásob, pozostávajúcich z chemických látok alebo obsahujúcich chemické látky uvedené v prílohe A alebo v prílohe B
- (ii) používaných výrobkov a tovarov a odpadov, pozostávajúcich z chemických látok, obsahujúcich alebo znečistených chemickými látkami uvedenými v prílohách A, B alebo C

(b) v možnom praktickom rozsahu zistí na základe stratégií podľa písmena (a) tohto odseku zásoby, pozostávajúce z chemických látok alebo obsahujúce chemické látky uvedené v prílohe A alebo v prílohe B

(c) tam, kde je to možné, bude nakladať so zásobami bezpečným, účinným a environmentálne prijateľným spôsobom. Zásoby chemických látok, uvedených v prílohe A alebo v prílohe B, ktoré sa podľa zvláštnej výnimky, uvedenej v prílohe A alebo inej zvláštnej výnimky nemôžu viac používať, alebo ktoré nie sú používané na prijateľné účely podľa prílohy B, okrem zásob, ktoré je možné vyvážať podľa odseku 2 článku 3, sa budú považovať za odpady a bude sa s nimi nakladať podľa písmena (d)

(d) prijme príslušné opatrenia, ktoré zabezpečia, že takéto odpady, vrátane výrobkov a tovarov, ktoré sa stanú odpadmi:

- (i) sa zberajú, dopravujú, skladujú a nakladá sa s nimi environmentálne prijateľným spôsobom
- (ii) zneškodňujú sa takým spôsobom, že obsah perzistentnej organickej látky je rozložený alebo nevratne transformovaný tak, že už nepreukazuje vlastnosti perzistentných organických látok alebo je inak zneškodnený environmentálne prijateľným spôsobom, ak rozloženie alebo nevratná transformácia nie je z hľadiska ochrany životného prostredia uprednostňovaným spôsobom alebo ak je obsah perzistentnej organickej látky nízky, berúc do úvahy medzinárodné pravidlá, normy a smernice, vrátane tých, ktoré môžu byť pripravené podľa odseku 2, ako aj príslušný globálny a regionálny režim nakladania s nebezpečným odpadom
- (iii) nebude udelené povolenie na ich skládkovanie, ktoré môže viesť k opätovnému využitiu, recyklácii, opätovnému získavaniu, priamemu alebo inému použitiu perzistentných organických látok
- (iv) nie sú prepravované cez medzinárodné hranice bez dodržania príslušných medzinárodných pravidiel, noriem a smerníc

(e) bude sa usilovať o prípravu vhodných stratégií zistenia lokalít, kontaminovaných chemickými látkami, uvedenými v prílohách A, B alebo C. Ak sa vykonáva obnova týchto miest, musí byť vykonaná environmentálne prijateľným spôsobom.

2. Konferencia strán bude úzko spolupracovať s príslušnými orgánmi Bazilejského dohovoru o riadení pohybov nebezpečných odpadov cez hranice štátov a ich zneškodňovaní, okrem iného pri:

(a) určovaní úrovne rozloženia alebo nevratnej transformácie, potrebnej na zabezpečenie stavu, že látka už nepreukazuje vlastnosti perzistentných organických látok, ako sú uvedené v odseku 1 prílohy D

(b) rozhodovaní o tom, čo sa považuje za metódy environmentálne prijateľného zneškodnenia podľa predchádzajúceho textu

(c) tam, kde je to vhodné, pri určovaní úrovne koncentrácie chemických látok, uvedených v prílohách A, B a C, aby sa definoval nízky obsah perzistentnej organickej látky podľa odseku 1(d) (ii).

Článok 7

Realizačné plány

1. Každá strana:

(a) pripraví a bude sa usilovať o plnenie realizačného plánu plnenia svojich povinností podľa tohto dohovoru

(b) do dvoch rokov odo dňa, kedy dohovor nadobudne pre danú stranu platnosť, predloží svoj realizačný plán konferencii strán

(c) bude pravidelne primerane revidovať a aktualizovať svoj realizačný plán spôsobom, ktorý bude určený rozhodnutím konferencie strán

2. V záujme zlepšenia prípravy, realizácie a aktualizácie realizačných plánov budú strany primerane spolupracovať priamo alebo prostredníctvom globálnych, regionálnych a subregionálnych organizácií ako aj zainteresovaných subjektov na národnej úrovni, vrátane ženských skupín a skupín, zaoberajúcich sa zdravím detí.

3. Tam, kde je to možné sa strany budú usilovať o využívanie a v prípade potreby vytvorenie prostriedkov integrovania národných realizačných plánov pre perzistentné organické látky so stratégiou udržateľného rozvoja.

Článok 8

Zaradenie látok do zoznamu v prílohách A, B a C

1. Strana môže predložiť sekretariátu návrh na zaradenie látky do zoznamu v prílohách A, B a/alebo C. Návrh bude obsahovať informácie podľa prílohy D. Pri príprave návrhu môžu strane pomáhať iné strany a/alebo sekretariát.

2. Sekretariát preverí, či návrh obsahuje informácie podľa prílohy D. Ak sekretariát zistí, že návrh tieto informácie obsahuje, postúpi ho Posudzovaciemu výboru pre perzistentné organické látky.

3. Výbor preskúma návrh a uplatní výberové kritériá podľa prílohy D flexibilným a transparentným spôsobom, berúc do úvahy všetky poskytnuté informácie integrovaným a vyváženým spôsobom.

4. Ak výbor rozhodne, že:

(a) boli splnené výberové kritériá, prostredníctvom sekretariátu predloží návrh a hodnotenie výboru všetkým stranám a pozorovateľom a vyzve ich na predkladanie informácií podľa prílohy E, alebo

(b) výberové kritériá neboli splnené, prostredníctvom sekretariátu bude o tom informovať všetky strany a predloží návrh a hodnotenie výboru všetkým stranám a pozorovateľom a návrh bude odložený.

5. Každá strana môže výboru opätovne predložiť návrh, ktorý už bol výborom odložený podľa odseku 4. Opätovné predloženie môže obsahovať akékoľvek záujmy tejto strany spolu so zdôvodnením pre ďalšie posúdenie výborom. Ak na základe tohto postupu výbor opäť návrh odloží, strana môže napadnúť rozhodnutie výboru a konferencia strán na nasledujúcom stretnutí túto záležitosť posúdi. Konferencia strán môže na základe výberových kritérií podľa prílohy D a berúc do úvahy hodnotenie výboru a všetky doplňujúce informácie, poskytnuté ktoroukoľvek stranou alebo pozorovateľom rozhodnúť, že návrh sa má ďalej spracovať.

6. Ak výbor rozhodne, že výberové kritériá boli splnené alebo ak konferencia strán rozhodne, že návrh sa má ďalej spracovať, výbor návrh ďalej posúdi, berúc do úvahy akékoľvek príslušné doplňujúce informácie a pripraví návrh prehľadu rizík podľa prílohy E. Prostredníctvom sekretariátu sprístupní návrh prehľadu rizík všetkým stranám a pozorovateľom a bude zhromažďovať ich technické pripomienky. Potom výbor dokončí prehľad rizík, berúc tieto pripomienky do úvahy.

7. Ak na základe prehľadu rizík, pripraveného podľa prílohy E výbor rozhodne:

(a) že chemická látka v dôsledku diaľkového prenosu v životnom prostredí pravdepodobne spôsobuje významné negatívne vplyvy na ľudské zdravie a/alebo životné prostredie v dôsledku čoho je globálna aktivita oprávnená, bude sa pokračovať v spracovaní návrhu. Nedostatok úplnej vedeckej istoty nebude prekážkou ďalšieho spracovania návrhu. Výbor prostredníctvom sekretariátu vyzve strany a pozorovateľov na poskytnutie informácií, týkajúcich sa skutočností podľa prílohy F. Potom Výbor pripraví hodnotenie riadenia rizika, ktoré bude zahŕňať analýzu možných kontrolných opatrení pre látku podľa prílohy F; alebo

(b) že návrh sa nebude ďalej spracovávať, výbor prostredníctvom sekretariátu sprístupní prehľad rizík všetkým stranám a pozorovateľom a návrh odloží.

8. Pre každý návrh, odložený podľa odseku 7 (b), môže strana požiadať konferenciu strán, aby zvažila možnosť vyzvať výbor, aby tento požiadal navrhujúcu stranu a iné strany o poskytnutie ďalších informácií v období, nepresahujúcom jeden rok. Po uplynutí tejto doby a na základe poskytnutých informácií výbor opäť posúdi návrh podľa odseku 6 podľa priority, ktorú svojim rozhodnutím určí konferencia strán. Ak podľa tohto postupu výbor návrh opäť odloží, strana môže napadnúť rozhodnutie výboru a konferencia strán na nasledujúcom stretnutí túto záležitosť posúdi. Na základe prehľadu rizík, pripraveného podľa prílohy E a berúc do úvahy hodnotenie výboru a všetky doplňujúce informácie, poskytnuté stranou alebo pozorovateľom, môže konferencia strán rozhodnúť o pokračovaní spracovania návrhu. Ak konferencia rozhodne, že spracovanie návrhu má pokračovať, výbor potom pripraví hodnotenie riadenia rizika.

9. Na základe prehľadu rizík podľa odseku 6 a hodnotenia riadenia rizika podľa odseku 7 (a) alebo odseku 8 výbor odporučí konferencii strán, či má rozhodovať o zaradení chemickej látky do zoznamu prílohy A, B a/alebo C. Konferencia strán s prihliadnutím na odporúčania výboru, vrátane prihliadnutia na akúkoľvek vedeckú neistotu, rozhodne preventívnym spôsobom, či bude látka zaradená do zoznamu prílohy A, B a/alebo C a určí príslušné kontrolné opatrenia.

Článok 9

Výmena informácií

1. Každá strana bude uľahčovať alebo realizovať výmenu informácií, týkajúcich sa:
 - (a) zníženia alebo vylúčenia výroby, používania a uvoľňovania perzistentných organických látok
 - (b) náhrad za perzistentné organické látky, vrátane informácií o ich rizikách a ekonomických a sociálnych nákladoch.
2. Výmena informácií medzi stranami podľa odseku 1 tohto článku sa bude realizovať priamo alebo prostredníctvom sekretariátu.
3. Každá strana určí svoj národný kontaktný bod pre výmenu takýchto informácií.
4. Sekretariát bude slúžiť ako stredisko pre výmenu informácií o perzistentných organických látkach, vrátane informácií, ktoré poskytnú strany tohto dohovoru, medzivládne organizácie a mimovládne organizácie.
5. Pre účely tohto dohovoru sa informácie, týkajúce sa ľudského zdravia a bezpečnosti a životného prostredia, nebudú považovať za dôverné. Strany, ktoré si vymieňajú ďalšie informácie podľa tohto dohovoru, budú chrániť akúkoľvek dôvernú informáciu podľa vzájomnej dohody.

Článok 10

Informovanie, vzdelávanie a zvyšovanie povedomia verejnosti

1. Každá strana bude podľa svojich možností podporovať a uľahčovať:
 - (a) zvyšovanie povedomia o perzistentných organických látkach osôb, zodpovedných za rozhodovanie a prípravu stratégií
 - (b) poskytovanie všetkých dostupných informácií o perzistentných organických látkach verejnosti, berúc do úvahy odsek 5 článku 9
 - (c) prípravu a realizáciu vzdelávacích programov o perzistentných organických látkach a ich vplyvoch na ľudské zdravie a životné prostredie a o náhradách týchto látok s prednostným zameraním najmä na ženy, deti a ľudí s najnižším vzdelaním
 - (d) účasť verejnosti na riešení problémov perzistentných organických látok a ich vplyvov na ľudské zdravie a životné prostredie a na príprave primeraných opatrení, vrátane možností vstupu na národnej úrovni, vo vzťahu k realizácii tohto dohovoru
 - (e) školenie robotníkov, vedeckého, vzdelávacieho, technického a riadiaceho personálu
 - (f) prípravu a výmenu vzdelávacích materiálov na národnej a medzinárodnej úrovni
 - (g) prípravu a realizáciu vzdelávacích a školiacich programov na národnej a medzinárodnej úrovni
2. Každá strana v rámci svojich možností zabezpečí prístup verejnosti k informáciám podľa odseku 1 tohto článku a že takéto informácie sú aktuálne.
3. Každá strana v rámci svojich možností bude podporovať priemysel a profesionálnych užívateľov pri podpore a uľahčovaní zabezpečovania informácií podľa odseku 1 tohto článku na národnej a podľa okolností na subregionálnej, regionálnej a globálnej úrovni.

4. Pri poskytovaní informácií o perzistentných organických látkach a ich náhradách môžu strany používať bezpečnostné listy, správy, masmédiá a iné komunikačné prostriedky a môžu založiť informačné centrá na národnej a regionálnej úrovni.

5. Každá strana bude venovať patričnú pozornosť rozvojovým mechanizmom ako sú registre uvoľňovania znečisťujúcich látok a ich prenosov, pre zhromažďovanie a rozširovanie informácií o stanovených národných množstvách látok, uvedených v prílohe A, B alebo C, ktoré sú vypúšťané alebo zneškodnené.

Článok 11

Výskum, vývoj a monitorovanie

1. Strany budú podľa svojich možností na národnej a medzinárodnej úrovni podporovať a/alebo realizovať primeraný výskum, vývoj, monitorovanie a spoluprácu, súvisiacu s perzistentnými organickými látkami a podľa okolností s ich náhradami a kandidátmi na perzistentné organické látky, vrátane aktivít, týkajúcich sa:

- (a) zdrojov a uvoľňovania do životného prostredia
- (b) prítomnosti, úrovniach v ľudskom organizme a v životnom prostredí a ich trendoch
- (c) prenosu životným prostredím, osudu látok a ich premeny
- (d) vplyvov na ľudské zdravie a životné prostredie
- (e) sociálno-ekonomických a kultúrnych vplyvov
- (f) znižovania a/alebo vylúčenia uvoľňovania
- (g) harmonizovaných metodík pre inventúry zdrojov znečisťovania a analytických techník pre meranie uvoľňovania.

2. Pri realizácii aktivít podľa odseku 1 tohto článku strany budú v rámci svojich možností:

- (a) podporovať a primerane ďalej rozvíjať medzinárodné programy, siete a organizácie, zamerané na definovanie, realizovanie, hodnotenie a financovanie výskumu, zberu dát a monitorovania, berúc do úvahy potrebu minimalizácie duplicity úsilia
- (b) podporovať národné a medzinárodné úsilie o posilňovanie národných vedeckých a technických výskumných možností, najmä v rozvojových krajinách a v krajinách s transformujúcou sa ekonomikou a podporovať prístup k údajom a analýzám a ich výmenu
- (c) brať do úvahy potreby a záujmy rozvojových krajín a krajín s transformujúcou sa ekonomikou, najmä v oblasti finančných a technických zdrojov a budú spolupracovať pri zlepšovaní ich možnosti zúčastňovať sa na snahách podľa písmena (a) a (b)
- (d) realizovať výskum, smerujúci k zníženiu vplyvov perzistentných organických látok na reprodukčné zdravie
- (e) včas a pravidelne sprístupňovať verejnosti výsledky výskumných, vývojových a monitorovacích aktivít podľa tohto článku
- (f) podporovať a/alebo realizovať spoluprácu pri uchovávaní a udržiavaní informácií, získaných výskumom, vývojom a monitorovaním.

Článok 12

Technická pomoc

1. Strany uznávajú, že pre úspešnú realizáciu tohto dohovoru je nevyhnutné poskytovanie primeranej a včasnej technickej pomoci ako odpoveď na požiadavky rozvojových krajín a krajín s transformujúcou sa ekonomikou.
2. Strany tohto dohovoru budú spolupracovať s rozvojovými krajinami a krajinami s transformujúcou sa ekonomikou pri poskytovaní včasnej a primeranej technickej pomoci zameranej na rozvoj a posilnenie ich kapacít pre realizáciu povinností podľa tohto dohovoru, berúc do úvahy ich špecifické potreby.
3. Technická pomoc, poskytovaná stranou, ktorá je rozvinutou krajinou a inými stranami v súlade s ich možnosťami, bude preto podľa okolností a na základe vzájomnej dohody zahŕňať technickú pomoc pre budovanie kapacít vo vzťahu k realizácii povinností podľa tohto dohovoru. Ďalšie usmernenie poskytne konferencia strán.
4. Strany podľa okolností vytvoria podmienky pre poskytovanie technickej pomoci a pre podporu transferu technológií, súvisiacich s realizáciou tohto dohovoru, do rozvojových krajín a krajín s transformujúcou sa ekonomikou. Tieto podmienky budú zahŕňať regionálne a subregionálne centrá pre budovanie kapacít a transfer technológií na pomoc rozvojovým krajinám a krajinám s transformujúcou sa ekonomikou na plnenie povinností podľa tohto dohovoru. Ďalšie usmernenie poskytne konferencia strán dohovoru.
5. Strany budú v zmysle tohto článku pri ich aktivitách, týkajúcich sa technickej pomoci, brať plne do úvahy špecifické potreby a zvláštnu situáciu najmenej rozvinutých krajín a malých ostrovných rozvojových krajín.

Článok 13

Finančné zdroje a mechanizmy

1. Každá strana sa zaväzuje poskytovať v súlade so svojimi možnosťami a v súlade s národnými plánmi, prioritami a programami finančnú pomoc a nástroje pre tie národné aktivity, ktoré sú zamerané na dosiahnutie cieľov tohto dohovoru.
2. Strany, ktoré sú rozvinutými krajinami, budú poskytovať rozvojovým krajinám a krajinám s transformujúcou sa ekonomikou nové a dodatočné finančné zdroje, aby mohli tieto strany financovať odsúhlasené plné prírastkové náklady pri uplatňovaní opatrení, ktorými sa plnia povinnosti podľa tohto dohovoru, v zmysle dohody medzi prijímajúcou krajinou a subjektom, podieľajúcim sa na mechanizme podľa odseku 6. Iné strany môžu na dobrovoľnom základe a v súlade s ich možnosťami tiež poskytovať takéto finančné zdroje. Taktiež sú vítané príspevky z iných zdrojov. Realizácia týchto záväzkov sa bude vykonávať s ohľadom na potrebu primeranosti, predvídateľnosti, včasného poskytnutia zdrojov a významu zdieľania zaťaženia medzi prispievajúcimi stranami.
3. Strany, ktoré sú rozvinutými krajinami a iné strany podľa svojich možností môžu taktiež v súlade s národnými plánmi, prioritami a programami poskytnúť a strany, ktoré sú rozvojovými krajinami a krajinami s transformujúcou sa ekonomikou, môžu prijať finančné zdroje v súvislosti s realizáciou dohovoru prostredníctvom iných dvojstranných, regionálnych a iných mnohostranných zdrojov alebo kanálov.
4. Rozsah, v akom budú strany, ktoré sú rozvojovými krajinami účinne plniť svoje záväzky podľa tohto dohovoru, bude závisieť od účinnej realizácie záväzkov podľa tohto dohovoru, týkajúcich sa finančných zdrojov, technickej pomoci a transferu technológie rozvinutými krajinami. Skutočnosť, že udržateľný ekonomický a sociálny rozvoj a potlačenie chudoby je prvoradou a najvyššou prioritou strán,

ktoré sú rozvojovými krajinami, sa bude brať plne do úvahy, pričom sa bude prihliadať na potrebu ochrany ľudského zdravia a životného prostredia.

5. Strany budú brať plne do úvahy špecifické potreby a zvláštnu situáciu najmenej rozvinutých krajín a malých ostrovných rozvojových štátov pri ich aktivitách, týkajúcich sa financovania.

6. Týmto sa ustanovuje mechanizmus poskytovania primeraných a udržateľných finančných zdrojov stranám, ktoré sú rozvojovými krajinami a krajinami s transformujúcou sa ekonomikou na báze grantu alebo na báze finančných úľav pre účely pomoci pri účinnej realizácii tohto dohovoru. Tento mechanizmus sa bude realizovať pod primeraným dohľadom a usmernením konferencie strán, ktorej sa bude aj zodpovedať pre účely tohto dohovoru. Výkon tohto mechanizmu bude zverený jednému alebo viacerým subjektom, vrátane jestvujúcich medzinárodných subjektov, o čom môže rozhodnúť konferencia strán. Mechanizmus môže taktiež zahŕňať iné subjekty, poskytujúce viacstrannú, regionálnu a bilaterálnu finančnú a technickú pomoc. Príspevky do mechanizmu budú navyše oproti iným finančným transferom stranám, ktoré sú rozvojovými krajinami alebo krajinami s transformujúcou sa ekonomikou v súlade s odsekom 2.

7. Sledujúc ciele tohto dohovoru a odseku 6, konferencia strán na svojom prvom stretnutí prijme primerané usmernenie pre tento mechanizmus a dohodne sa, ktorý subjekt alebo ktoré subjekty sa budú zúčastňovať na finančnom mechanizme podľa podmienok pre tieto účely vytvorených. Usmernenie sa okrem iného bude týkať:

(a) určenia politiky, stratégie a programových priorít a tiež jasných a podrobných kritérií a smerníc pre oprávnenosť na prístup a využívanie finančných zdrojov vrátane pravidelného monitorovania a hodnotenia takéhoto využívania

(b) poskytovania pravidelných správ subjektom alebo subjektami konferencii strán o primeranosti a udržateľnosti financovania aktivít, vzťahujúcich sa na plnenie záväzkov tohto dohovoru

(c) podpory prístupu, mechanizmu a podmienkam financovania z viacerých zdrojov

(d) prostriedkov na určovanie predvídateľného a rozpoznateľného spôsobu množstva financií, potrebného a dostupného pre realizáciu tohto dohovoru a podmienky, podľa ktorých sa bude toto pravidelne preverovať, majú na pamäti, že postupné vylúčenie perzistentných organických látok môže vyžadovať dlhodobé financovanie, ako aj podmienky za ktorých sa toto množstvo bude pravidelne preverovať

(e) prostriedky pre zabezpečenie pomoci zainteresovaným stranám pri hodnotení potrieb, informácie o dostupných zdrojoch a schémach financovania pre účely uľahčenia koordinácie medzi nimi.

8. Najneskôr na druhej konferencii strán a potom pravidelne konferencia strán posúdi účinnosť finančného mechanizmu podľa tohto článku, jeho možnosti riešiť meniace sa potreby strán, ktoré sú rozvojovými krajinami a krajinami s transformujúcou sa ekonomikou, kritériá a smernice podľa odseku 7, úroveň a účinnosť aktivít inštitucionálnych subjektov, poverených výkonom finančného mechanizmu. Na základe takéhoto posúdenia prijme v prípade potreby primerané opatrenia na zlepšenie účinnosti mechanizmu, vrátane odporúčaní a usmernení o opatreniach na zabezpečenie primeraného a udržateľného financovania potrieb strán.

Článok 14

Dočasné finančné usporiadanie

Hlavným subjektom, dočasne povereným výkonom finančného mechanizmu podľa článku 13 bude inštitucionálna štruktúra Globálneho fondu životného prostredia, pracujúca podľa Nástroja pre založenie reštruktúrovaného globálneho fondu životného prostredia. Globálny fond životného prostredia bude túto funkciu vykonávať odo dňa nadobudnutia platnosti tohto dohovoru do prvého stretnutia konferencie strán, alebo dovtedy, kým konferencia strán nerozhodne, ktorá inštitucionálna štruktúra bude poverená podľa článku 13. Inštitucionálna štruktúra Globálneho fondu životného prostredia by mala plniť

túto funkciu prostredníctvom operačných opatrení, vzťahujúcich sa výlučne na perzistentné organické látky, berúc do úvahy skutočnosť, že táto oblasť môže vyžadovať nové usporiadanie.

Článok 15

Podávanie správ

1. Každá strana bude podávať konferencii strán správu o opatreniach, prijatých na realizáciu požiadaviek tohto dohovoru a o účinnosti týchto opatrení pri plnení cieľov dohovoru.
2. Každá strana predloží sekretariátu:
 - (a) štatistické údaje alebo zdôvodnené odhady celkového množstva každej vyrobenej, dovezenej a vyvezenej chemickej látky, uvedenej v prílohe A a v prílohe B
 - (b) v praktickom rozsahu zoznam štátov, z ktorých doviezla každú takúto látku a zoznam štátov, do ktorých bola takáto látka vyvezená.
3. Správy sa budú podávať v pravidelných intervaloch a vo formáte, o ktorom rozhodne konferencia strán na svojom prvom stretnutí.

Článok 16

Hodnotenie účinnosti

1. Po štyroch rokoch odo dňa nadobudnutia platnosti tohto dohovoru a potom pravidelne v intervaloch, o ktorých rozhodne konferencia strán, bude konferencia hodnotiť účinnosť tohto dohovoru.
2. Pre účely uľahčenia tohto hodnotenia bude konferencia strán na svojom prvom stretnutí iniciovať ustanovenie podmienok, aby získala porovnateľné údaje z monitorovania prítomnosti chemických látok, uvedených v prílohách A, B a C a tiež údaje o ich regionálnom a globálnom prenose. Tieto podmienky:
 - (a) by mali strany podľa okolností realizovať na regionálnom základe, v súlade s ich technickými a finančnými možnosťami, využívajúc v čo najväčšom možnom rozsahu jestvujúce programy a mechanizmy monitorovania a podporujúc harmonizovanie prístupov
 - (b) môžu byť v prípade potreby doplnené, berúc do úvahy rozdiely medzi jednotlivými regiónmi a ich možnosťami realizovať monitorovacie aktivity
 - (c) budú obsiahnuté v správach o výsledkoch monitorovania na regionálnom a globálnom základe, predkladaných konferencii strán, v intervaloch určených konferenciou strán,
3. Hodnotenie podľa odseku 1 bude vykonané na základe dostupných vedeckých, environmentálnych, technických a ekonomických informácií, vrátane:
 - (a) správ a iných informácií o monitorovaní poskytnutých podľa odseku 2
 - (b) národných správ, predložených podľa článku 15
 - (c) informácií o neplnení dohovoru, poskytnutých v súlade s postupom podľa článku 17.

Článok 17

Neplnenie dohovoru

Konferencia strán v čo najkratšom možnom čase vypracuje a schváli postupy a inštitucionálne mechanizmy zisťovania neplnenia záväzkov tohto dohovoru a zaobchádzania so stranami, o ktorých sa zistilo, že neplnia svoje záväzky.

Článok 18

Riešenie sporov

1. Akýkoľvek spor, týkajúceho sa výkladu alebo uplatňovania tohto dohovoru urovnajú strany vyjednávaním alebo akýmkoľvek pokojným prostriedkom podľa vlastného výberu.
2. Pri ratifikácii, prijatí, schválení alebo pri prístupe k dohovoru alebo kedykoľvek potom, strana, ktorá nie je regionálnou hospodárskou integračnou organizáciou môže v písomnom vyjadrení, predloženom depozitárovi uviesť, že v prípade sporu, týkajúceho sa výkladu alebo uplatňovania tohto dohovoru uznáva jeden alebo obidva nasledujúce prostriedky urovnávania sporu ako povinné vo vzťahu ku ktorejkoľvek strane, prijímajúcej rovnaké povinnosti:
 - (a) arbitráž v súlade s postupmi, čo najskôr prijatými konferenciou strán vo forme prílohy
 - (b) predloženie sporu medzinárodnému súdnemu dvoru
3. Strana, ktorá je regionálnou hospodárskou integračnou organizáciou môže predložiť vyhlásenie s podobným účinkom vo vzťahu k arbitráži podľa postupu odseku 2 (a).
4. Vyhlásenie podľa odseku 2 alebo odseku 3 tohto článku bude platné až do doby, kedy skončí jeho doba platnosti v súlade s jeho podmienkami, alebo po uplynutí troch mesiacov odo dňa uloženia písomného oznámenia o jeho zrušení u depozitára.
5. Nové vyhlásenie, oznámenie o jeho zrušení alebo skončení platnosti vyhlásenia nijako neovplyvní procesy, predložené arbitrážnej porote alebo medzinárodnému súdnemu dvoru, ak sa strany sporu nedohodnú inak.
6. Ak strany sporu neprijali žiadne alebo rovnaké postupy podľa odseku 2 tohto článku a ak po uplynutí dvanástich mesiacov od oznámenia jednej strany druhej strane o existencii sporu medzi nimi dotknuté strany nedokázali svoj spor urovnať, spor bude na požiadanie ktorejkoľvek strany sporu predložený zmierovacej komisii. Zmierovacia komisia vydá správu spolu s odporúčaniami riešenia. Ďalšie postupy, týkajúce sa zmierovacej komisie, budú zahrnuté v prílohe, prijatej konferenciou strán najneskôr na jej druhom stretnutí.

Článok 19

Konferencia strán

1. Týmto sa ustanovuje konferencia strán.
2. Prvé stretnutie konferencie strán bude zvolané výkonným riaditeľom Programu pre životné prostredie Organizácie Spojených národov najneskôr do jedného roka, odkedy tento dohovor nadobudne platnosť. Po tomto stretnutí sa riadne stretnutia konferencie strán budú uskutočňovať v pravidelných intervaloch, určených konferenciou.

3. Mimoriadne stretnutia konferencie strán sa uskutočnia v čase mimo riadneho stretnutia, ak to bude konferencia považovať za potrebné, alebo na základe písomnej žiadosti ktorejkoľvek strany, za predpokladu, že túto žiadosť podporuje najmenej jedna tretina strán dohovoru.
4. Konferencia strán na svojom prvom stretnutí konsenzom rozhodne a prijme rokovací poriadok a finančné pravidlá pre konferenciu a pre jej podporné orgány, rovnako ako finančné opatrenia, potrebné pre výkon funkcie sekretariátu.
5. Konferencia strán bude nepretržite preverovať a hodnotiť plnenie tohto dohovoru. Konferencia bude vykonávať funkcie, určené jej pre tento účel dohovorom a to:
 - (a) ustanoviť podľa požiadaviek odseku 6 také podporné orgány, ktoré považuje za potrebné z hľadiska plnenia tohto dohovoru
 - (b) podľa potreby spolupracovať s príslušnými medzinárodnými organizáciami a medzivládnyimi a mimovládnyimi orgánmi
 - (c) pravidelne preverovať všetky informácie, poskytnuté stranami podľa článku 15, vrátane posúdenia účinnosti odseku 2 (b) (iii) článku 3
 - (d) posudzovať a realizovať akékoľvek dodatočné aktivity, ktoré môžu byť požadované pre dosiahnutie cieľov tohto dohovoru.
6. Konferencia strán na svojom prvom stretnutí ustanoví podporný orgán, ktorý sa bude nazývať Výbor pre posudzovanie perzistentných organických látok, pre účely vykonávania funkcií určených dohovorom tomuto výboru. V tejto súvislosti:
 - (a) členovia Výboru pre posudzovanie perzistentných organických látok budú menovaní konferenciou strán. Členmi výboru budú vládami nominovaní experti pre posudzovanie alebo riadenie chemických látok. Členovia výboru budú nominovaní na báze rovnomerného geografického rozdelenia
 - (b) konferencia strán rozhodne o podmienkach, organizácii a činnosti výboru
 - (c) výbor bude vyvíjať maximálne úsilie, aby prijímal svoje odporúčania konsenzom. Ak všetky takéto snahy budú vyčerpané bez dosiahnutia konsenzu, ako posledné východisko budú odporúčania prijaté dvojtretinovou väčšinou hlasov prítomných a hlasujúcich členov.
7. Konferencia strán na svojom treťom stretnutí vyhodnotí pokračujúcu potrebu pre postup podľa odseku 2 (b) článku 3, vrátane posúdenia jeho účinnosti.
8. Organizácia Spojených národov, jej odborné agentúry a Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu, rovnako ako ktorýkoľvek štát, ktorý nie je stranou tohto dohovoru, môžu byť prítomní na stretnutiach konferencie strán ako pozorovatelia. Akýkoľvek orgán alebo agentúra, či už národná alebo medzinárodná, vládna alebo mimovládna, so skúsenosťami vo veciach, ktorých sa týka tento dohovor a ktorá informovala sekretariát o svojom želaní byť zastúpená na stretnutí konferencie strán dohovoru ako pozorovateľ, sa môže zúčastniť stretnutia len ak proti tomu namieta menej ako jedna tretina prítomných strán. Povolenie účasti pozorovateľov bude predmetom rokovacieho poriadku, prijatého konferenciou strán.

Článok 20

Sekretariát

1. Týmto sa ustanovuje sekretariát.

2. Funkcie sekretariátu budú:

(a) organizovať stretnutia konferencie strán a jej podporných orgánov a poskytovať im služby podľa požiadaviek

(b) na požiadanie uľahčovať pomoc stranám, zvlášť stranám, ktoré sú rozvojovými krajinami a krajinami s transformujúcou sa ekonomikou, pri realizácii tohto dohovoru

(c) zabezpečiť potrebnú koordináciu so sekretariátmi ďalších súvisiacich medzinárodných orgánov

(d) na základe informácií, získaných podľa článku 15 pripravovať pravidelné správy a stranám sprístupňovať tieto správy spolu s inými dostupnými informáciami

(e) podľa usmernení konferencie strán vstupovať do takých administratívnych a kontraktačných dohôd, ktoré môžu byť požadované pre účinné vykonávanie jeho funkcií

(f) vykonávať ďalšie úlohy sekretariátu, špecifikované v tomto dohovore a iné činnosti, ktoré môžu byť určené konferenciou strán

3. Funkcie sekretariátu tohto dohovoru budú vykonávané výkonným riaditeľom Programu pre životné prostredie Organizácie Spojených národov, ak konferencia strán trojštvrťinovou väčšinou prítomných a hlasujúcich strán nerozhodne, že poverí funkciami sekretariátu jednu alebo viacero iných medzinárodných organizácií.

Článok 21

Dodatky k dohovoru

1. Každá strana môže navrhnúť dodatky k tomuto dohovoru.

2. Dodatky k tomuto dohovoru budú prijaté na stretnutí konferencie strán. Text každého navrhnutého dodatku sekretariát doručí stranám najneskôr šesť mesiacov pred stretnutím, na ktorom bude dodatok navrhnutý na prijatie. Sekretariát taktiež doručí návrhy dodatkov signatárom tohto dohovoru a pre informáciu aj depozitárovi.

3. Strany vyvinú maximálne úsilie na dosiahnutie dohody konsenzom o každom navrhnutom dodatku k tomuto dohovoru. Ak všetky snahy budú vyčerpané bez dosiahnutia dohody, ako posledná možnosť bude dodatok prijatý trojštvrťinovou väčšinou hlasov prítomných a hlasujúcich strán.

4. Dodatok bude depozitárom predložený všetkým stranám na ratifikáciu, prijatie alebo schválenie.

5. Ratifikácia, prijatie alebo schválenie dodatku bude písomne oznámené depozitárovi. Dodatok, prijatý podľa odseku 3 tohto článku, nadobudne platnosť pre stranu, ktorá ho prijala, deväťdesiatym dňom odo dňa uloženia ratifikačných listín, listín o prijatí alebo schválení najmenej troch štvrtín strán dohovoru. Po tomto dni nadobudne dodatok platnosť pre každú ďalšiu stranu deväťdesiatym dňom odo dňa, kedy strana uložila svoju ratifikačnú listinu, listinu o prijatí alebo schválení dodatku.

Článok 22

Prijatie dodatkov k prílohám

1. Prílohy tohto dohovoru tvoria jeho neoddeliteľnú súčasť a ak nie je výslovne uvedené inak, každé odvolanie sa na tento dohovor znamená zároveň aj odvolanie sa na každú jeho prílohu.

2. Každá dodatočná príloha sa bude zaoberať výhradne procedurálnymi, vedeckými, technickými alebo administratívnymi záležitosťami.
3. Pre predkladanie a prijímanie ďalších dodatočných príloh k tomuto dohovoru a pre nadobudnutie ich platnosti sa bude uplatňovať nasledujúci postup:
 - (a) Dodatočné prílohy budú predložené a prijaté podľa postupov uvedených v odsekoch 1, 2 a 3 článku 21
 - (b) Každá strana, ktorá nemôže prijať dodatočnú prílohu, toto písomne oznámi depozitárovi do jedného roku odo dňa, kedy bol depozitárom strane návrh na prijatie dodatočnej prílohy doručený. O prijatí každého takéhoto oznámenia depozitár bezodkladne oboznámi všetky strany. Strana môže kedykoľvek od predchádzajúceho oznámenia o neprijatí dodatočnej prílohy odstúpiť a táto príloha potom nadobudne pre túto stranu platnosť podľa písmena (c) tohto odseku.
 - (c) Po uplynutí jedného roku odo dňa, kedy bolo oznámenie o prijatí dodatočnej prílohy depozitárom doručené, príloha nadobudne platnosť pre všetky strany, ktoré nepredložili oznámenie podľa ustanovení písmena (b) tohto odseku.
4. Návrh, prijatie a nadobudnutie platnosti dodatkov k prílohe A, B alebo C bude predmetom rovnakého postupu ako je postup pre návrh, prijatie a nadobudnutie platnosti dodatočných príloh k tomuto dohovoru, okrem toho dodatku k prílohe A, B alebo C, ktorý nenadobudne platnosť pre danú stranu, ktorá predložila vyhlásenie, týkajúce sa dodatku k týmto prílohám podľa odseku 4 článku 25. V tomto prípade každý takýto dodatok nadobudne pre danú stranu platnosť na deväťdesiaty deň odo dňa, kedy strana uložila u depozitára svoju ratifikačnú listinu, listinu o prijatí, schválení alebo o prístupe k tomuto dodatku.
5. Pre predkladanie, prijatie a nadobudnutie platnosti dodatkov k prílohe D, E alebo F sa bude uplatňovať nasledujúci postup:
 - (a) dodatky budú predložené podľa postupov v odseku 1 a odseku 2 článku 21
 - (b) strany rozhodnú o prijatí dodatku k prílohe D, E alebo F konsenzom
 - (c) depozitár potom oboznámi strany s rozhodnutím o prijatí dodatku k prílohe D, E alebo F. Dodatok nadobudne platnosť pre všetky strany odo dňa, uvedeného v rozhodnutí.
6. Ak sa ďalšia príloha alebo dodatok k prílohe vzťahuje na dodatok k tomuto dohovoru, táto ďalšia príloha alebo dodatok nenadobudne platnosť, kým nenadobudne platnosť dodatok k tomuto dohovoru.

Článok 23

Hlasovacie právo

1. Každá strana tohto dohovoru má jeden hlas, ak odsek 2 tohto článku neurčuje inak.
2. Regionálna hospodárska integračná organizácia, v záležitostiach v rámci svojej kompetencie, bude uplatňovať svoje právo hlasovať počtom hlasov, rovným počtu jej členských štátov, ktoré sú stranami tohto dohovoru. Takáto organizácia nebude uplatňovať svoje hlasovacie právo, ak ktorýkoľvek z jej členských štátov bude uplatňovať svoje hlasovacie právo a naopak.

Článok 24

Podpis

Tento dohovor bude otvorený na podpis pre všetky štáty a pre regionálne hospodárske integračné organizácie v Štokholme 23. mája 2001, potom v sídle Organizácie Spojených národov v New Yorku od 24. mája 2001 do 22. mája 2002.

Článok 25

Ratifikácia, prijatie schválenie alebo prístup

1. Tento dohovor bude predmetom ratifikácie, prijatia alebo schválenia štátmi a regionálnymi hospodárskymi integračnými organizáciami. Bude otvorený na prístup pre štáty a regionálne hospodárske integračné organizácie odo dňa, kedy bude uzavretý na podpis. Ratifikačné listiny, listiny o prijatí, schválení alebo o prístupe budú uložené u depozitára.
2. Akákoľvek regionálna hospodárska integračná organizácia, ktorá sa stane stranou dohovoru pričom niektorý jej členský štát nie je stranou tohto dohovoru, bude viazaná všetkými povinnosťami podľa tohto dohovoru. V prípade, že jeden alebo viacero členov takejto regionálnej hospodárskej integračnej organizácie sú stranami tohto dohovoru, organizácia a jej členské štáty rozhodnú o príslušnej zodpovednosti za plnenie ich povinností, vyplývajúcich z tohto dohovoru. V takom prípade organizácia a členské štáty nie sú oprávnené vykonávať svoje práva v rámci tohto dohovoru zároveň.
3. Vo svojej ratifikačnej listine, listine o prijatí, schválení alebo o prístupe regionálna hospodárska integračná organizácia uvedie rozsah svojej zodpovednosti v záležitostiach, ktorými sa zaoberá tento dohovor. Každá takáto organizácia bude taktiež informovať depozitára o podstatných zmenách v rozsahu jej zodpovednosti a depozitár bude ďalej informovať ostatné strany.
4. Vo svojej ratifikačnej listine, listine o prijatí, schválení alebo o prístupe môže strana uviesť, že každý dodatok k prílohe A, B alebo C nadobudne pre danú stranu platnosť iba na základe uloženia jej ratifikačnej listiny, listiny o prijatí a schválení tohto dodatku alebo o prístupe k nemu.

Článok 26

Nadobudnutie platnosti.

1. Tento dohovor nadobudne platnosť deväťdesiaty deň odo dňa, kedy bude u depozitára uložená päťdesiatá ratifikačná listina, listina o jeho prijatí, schválení alebo o prístupe k nemu.
2. Pre každý štát alebo regionálnu hospodársku integračnú organizáciu, ktorá ratifikuje, prijme alebo schváli tento dohovor alebo k nemu pristúpi po uložení päťdesiatej ratifikačnej listiny, listiny o jeho prijatí, schválení alebo o prístupe k nemu, dohovor nadobudne platnosť deväťdesiaty deň odo dňa, kedy tento štát alebo regionálna hospodárska integračná organizácia uloží svoju ratifikačnú listinu, listinu o jeho prijatí, schválení alebo o prístupe k nemu.
3. Pre účely odseku 1 a 2 sa nebudú započítavať listiny, uložené regionálnou hospodárskou integračnou organizáciou ako dodatočné k listinám, uloženým členskými štátmi tejto organizácie.

Článok 27

Výhrady.

K tomuto dohovoru nemožno vzniesť žiadne výhrady.

Článok 28

Vypovedanie platnosti

1. Kedykoľvek po uplynutí troch rokov odo dňa, kedy dohovor nadobudol platnosť pre danú stranu, táto strana môže vypovedať dohovor doručením písomného oznámenia o vypovedaní dohovoru depozitárovi.
2. Každé takéto vypovedanie dohovoru nadobudne účinnosť po uplynutí jedného roku odo dňa prijatia takéhoto oznámenia depozitárom, alebo kedykoľvek neskôr, podľa uvedenia takejto skutočnosti v oznámení o vypovedaní dohovoru.

Článok 29

Depozitár

Depozitárom tohto dohovoru bude generálny tajomník Organizácie Spojených národov.

Článok 30

Autentické texty

Originál tohto dohovoru, ktorého anglický, arabský, čínsky, francúzsky, ruský a španielsky text sú autentické, bude uložený u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

NA DÔKAZ TOHO dolupodpísaní, k tomuto aktu plne oprávnení, podpísali tento dohovor.

DANÉ v Štokholme tento dvadsiatydruhý deň mája dvetisícjeden.

Príloha A: Vylúčenie

I. časť

Chemická látka	Aktivita	Zvláštna výnimka
Aldrin* CAS No.: 309-00-2	Výroba	žiadna
	Použitie	miestny ektoparazitocíd insekticíd
Chlórdan* CAS No.: 57-74-9	Výroba	podľa povolenia pre strany uvedené v registri
	Použitie	miestny ektoparazitocíd insekticíd termitocíd termitocíd v budovách a priehradách termitocíd pre cesty aditívum do preglejkových lepidiel
Dieldrin* CAS No.: 60-57-1	Výroba	žiadna
	Použitie	pre poľnohospodárske činnosti
Endrin* CAS No.: 72-20-8	Výroba	žiadna
	Použitie	žiadna
Heptachlór* CAS No.: 76-44-8	Výroba	žiadna
	Použitie	termitocíd termitocíd v domových konštrukciách termitocíd (podzemný) ošetrovanie dreva použitie v podzemných káblových rozvodniach
Hexachlórbenzén CAS No.: 118-74-1	Výroba	podľa povolenia pre strany uvedené v registri
	Použitie	medziprodukt rozpúšťadlo v pesticídoch medziprodukt v miestnych uzatvorených systémoch
Mirex* CAS No.: 2385-85-5	Výroba	podľa povolenia pre strany uvedené v registri
	Použitie	termitocíd
Toxafén* CAS No.: 8001-35-2	Výroba	žiadna
	Použitie	žiadna
Polychlórované bifenyly (PCB)*	Výroba	žiadna
	Použitie	používané výrobky v súlade s ustanoveniami v časti II tejto prílohy

Poznámky:

- (i) Ak tento dohovor neuvádza inak, množstvo chemickej látky, vyskytujúcej sa ako neúmyselné stopové znečistenie vo výrobkoch a tovaroch, sa nebude považovať za zahrnuté do zoznamu tejto prílohy
- (ii) Táto poznámka sa nebude chápať ako zvláštna výnimka pre výrobu a používanie pre účely podľa odseku 2 článku 3. Množstvá látok, vyskytujúcich sa ako zložky tovarov už vyrobených alebo používaných, alebo vyrobených alebo používaných pred nadobudnutím platnosti príslušného ustanovenia, týkajúceho sa danej látky, sa nebudú považovať za zahrnuté do zoznamu tejto prílohy za predpokladu, že strana oznámila sekretariátu, že daný typ tovaru sa bude v danej strane ďalej používať. Takéto oznámenie Sekretariát zverejní.
- (iii) Táto poznámka, ktorá sa nevzťahuje na chemické látky, označené v stĺpci "Chemická látka" v tabuľke v I. časti tejto prílohy za názvom hviezdičkou sa nebude chápať ako zvláštna výnimka pre výrobu a používanie pre účely podľa odseku 2 článku 3. Za predpokladu, že žiadne významné množstvá danej chemickej látky nezasiahnu ľudské zdravie alebo životné prostredie počas výroby a používania ako medzi produktu v miestnom uzatvorenom systéme, môže strana na základe oznámenia sekretariátu povoliť výrobu a používanie takýchto množstiev chemickej látky, uvedenej v zozname v tejto prílohe, ako medzi produkt v miestnom uzatvorenom systéme, ak je chemická látka v procese výroby iných chemických látok transformovaná tak, že — berúc do úvahy kritériá podľa odseku 1 prílohy D — nemá vlastnosti perzistentných organických látok. Takéto oznámenie bude obsahovať informácie o celkovej výrobe a použití tejto látky alebo zdôvodnené odhady týchto údajov a informácie o povahe uzatvoreného miestneho výrobného systému, vrátane množstva východzej perzistentnej organickej látky, ktorá nebola v procese transformovaná a vyskytuje sa ako stopové znečistenie vo výslednom výrobku. Tento postup sa uplatňuje vždy, ak táto príloha neuvádza inak. Sekretariát takéto oznámenia poskytne konferencii strán a verejnosti. Takáto výroba alebo používanie sa nebude považovať za výrobu alebo použitie podľa zvláštnej výnimky. Takáto výroba alebo používanie bude ukončené do desiatich rokov, ak daná strana nepredloží sekretariátu nové oznámenie. V takom prípade sa toto obdobie predĺži na ďalších desať rokov, ak konferencia strán po posúdení výroby a používania nerozhodne inak. Proces oznámenia možno opakovať.
- (iv) Všetky zvláštne výnimky v tejto prílohe sú platné pre strany, ktoré si tieto výnimky zaregistrovali podľa článku 4, s výnimkou používania polychlórovaných bifenylov v používaných výrobkoch podľa ustanovení II. časti tejto prílohy, čo môžu uplatňovať všetky strany.

II. časť
Polychlórované bifenyly

Každá strana:

(a) v súvislosti s vylúčením používania polychlórovaných bifenylov v zariadeniach (napr. transformátory, kondenzátory alebo iné schránky, obsahujúce zásobu kvapalín) do roku 2025, ktoré bude predmetom opätovného posúdenia konferenciou strán, bude realizovať opatrenia podľa nasledujúcich priorit:

- (i) vyvinúť maximálne úsilie, zamerané na identifikáciu, označenie a vylúčenie z používania zariadení, obsahujúcich viac ako 10 percent polychlórovaných bifenylov a s objemom väčším ako 5 litrov
- (ii) vyvinúť maximálne úsilie, zamerané na identifikáciu, označenie a vylúčenie z používania zariadení, obsahujúcich viac ako 0,05 percenta polychlórovaných bifenylov a s objemom väčším ako 5 litrov
- (iii) snažiť sa identifikáciu, označenie a vylúčenie z používania zariadení, obsahujúcich viac ako 0,005 percenta polychlórovaných bifenylov a s objemom, väčším ako 0,05 litra

(b) v súlade s prioritami podľa písmena (a) podporovať nasledujúce opatrenia na zníženie expozície a rizika pre účely obmedzenia používania polychlórovaných bifenylov:

- (i) používať iba neporušené a nepriepustné zariadenia a iba v oblastiach, kde môže byť riziko z uvoľnenia do životného prostredia minimalizované a okamžite odstránené
- (ii) nepoužívať v zariadeniach v oblastiach, v ktorých sa vyrábajú alebo spracovávajú potraviny alebo krmivá
- (iii) pri používaní v husto osídlených oblastiach, vrátane škôl a nemocníc, prijať všetky reálne opatrenia na zabránenie elektrických porúch, ktoré môžu viesť k požiaru a pravidelne kontrolovať tieto zariadenia, či nedochádza k úniku kvapaliny

(c) bez ohľadu na odsek 2 článku 3 zabezpečiť, že zariadenia, obsahujúce polychlórované bifenyly, ako je uvedené v písmene (a), nebudú vyvážané alebo dovážané na iné účely, ako je environmentálne prijateľné nakladanie s odpadom

(d) nepovoliť regeneráciu kvapalín, obsahujúcich viac ako 0,005 percenta polychlórovaných bifenylov, na opätovné použitie v zariadeniach, s výnimkou činností, spojených s údržbou a servisom

(e) čo najskôr, avšak najneskôr do roku 2028, podľa posúdenia konferenciou strán, vyvinúť maximálne úsilie, zamerané na environmentálne prijateľné nakladanie s odpadom kvapalín a zariadení kontaminovaných polychlórovanými bifenyly, s obsahom viac ako 0,005 percenta polychlórovaných bifenylov, podľa odseku 1 článku 6

(f) namiesto poznámky (ii) v I. časti tejto prílohy, snažiť sa o identifikáciu iných výrobkov obsahujúcich viac ako 0,005 percenta polychlórovaných bifenylov (napr. kábelové plášte, vytvrdzované, utesňované a natierané predmety) a nakladať s nimi v súlade s odsekom 1 článku 6

(g) každých päť rokov v súlade s článkom 15 predkladať konferencii strán správy o postupe vylúčenia polychlórovaných bifenylov

(h) správy podľa písmena (g) budú podľa okolností posudzované konferenciou strán v procese previerok, týkajúcich sa polychlórovaných bifenylov. Konferencia strán posúdi pokrok, dosiahnutý pri vylúčení polychlórovaných bifenylov v päťročných alebo iných vhodných intervaloch, berúc tieto správy do úvahy.

Príloha B
OBMEDZENIE

I. časť

Chemická látka	Aktivita	Prijateľný účel alebo zvláštna výnimka
DDT (1,1,1-trichlór-2,2-bis(4-chlórphenyl)etán) CAS No.: 50-29-3	Výroba	<u>Prijateľný účel:</u> prostriedok na zneškodňovanie prenášačov chorôb podľa II. časti tejto prílohy <u>Zvláštna výnimka:</u> medziprodukt pri výrobe dikofolu medziprodukt
	Použitie	<u>Prijateľný účel:</u> používanie na zneškodňovanie prenášačov chorôb podľa II. časti tejto prílohy <u>Zvláštna výnimka:</u> výroba dikofolu medziprodukt

Poznámky:

- (i) Ak tento dohovor neuvádza inak, množstvo chemickej látky, vyskytujúcej sa ako neúmyselné stopové znečistenie vo výrobkoch a tovaroch, sa nebude považovať za zahrnuté do zoznamu tejto prílohy
- (ii) Táto poznámka sa nebude chápať ako prijateľný účel alebo zvláštna výnimka pre výrobu a používanie pre účely podľa odseku 2 článku 3. Množstvá látok, vyskytujúcich sa ako zložky tovarov už vyrobených alebo používaných, alebo vyrobených alebo používaných pred nadobudnutím platnosti príslušného ustanovenia, týkajúceho sa danej látky, sa nebudú považovať za zahrnuté do zoznamu tejto prílohy za predpokladu, že strana oznámila sekretariátu, že daný typ tovaru sa bude v danej strane ďalej používať. Takéto oznámenie Sekretariát zverejní.
- (iii) Táto poznámka sa nebude chápať ako zvláštna výnimka pre výrobu a používanie pre účely podľa odseku 2 článku 3. Za predpokladu, že žiadne významné množstvá danej chemickej látky nezasiahnu ľudské zdravie alebo životné prostredie počas výroby a používania ako medziproduktu v miestnom uzatvorenom systéme, môže strana na základe oznámenia sekretariátu povoliť výrobu a používanie takýchto množstiev chemickej látky, uvedenej v zozname v tejto prílohe, ako medziprodukt v miestnom uzatvorenom systéme, ak je chemická látka v procese výroby iných chemických látok transformovaná tak, že — berúc do úvahy kritériá podľa odseku 1 prílohy D, nemá vlastnosti perzistentných organických látok. Takéto oznámenie bude obsahovať informácie o celkovej výrobe a použití tejto látky alebo zdôvodnené odhady týchto údajov a informácie o povahe uzatvoreného miestneho výrobného systému, vrátane množstva východzej perzistentnej organickej látky, ktorá nebola v procese transformovaná a vyskytuje sa ako stopové znečistenie vo výslednom výrobku. Tento postup sa uplatňuje vždy, ak táto príloha neuvádza inak. Sekretariát takéto oznámenia poskytne konferencii strán a verejnosti. Takáto výroba alebo používanie sa nebude považovať za výrobu alebo použitie podľa zvláštny výnimky. Takáto výroba alebo používanie bude ukončené do desiatich rokov, ak daná strana nepredloží sekretariátu nové oznámenie. V takom prípade sa toto obdobie predĺži na ďalších desať rokov, ak konferencia strán po posúdení výroby a používania nerozhodne inak. Proces oznámenia možno opakovať.
- (iv) Všetky zvláštna výnimky v tejto prílohe sú platné pre strany, ktoré si tieto zaregistrovali podľa článku 4.

II. časť

DDT (1,1,1-trichlór-2,2-bis(4-chlórphenyl)etán)

1. Výroba a použitie DDT bude vylúčené okrem strán, ktoré oznámili sekretariátu ich úmysel vyrábať ho a/alebo používať. Týmto sa ustanovuje register DDT, ktorý bude prístupný verejnosti. Register DDT bude spravovaný sekretariátom.
2. Každá strana, ktorá vyrába a/alebo používa DDT obmedzí takúto výrobu a/alebo použitie len pre účely zneškodňovania prenášačov chorôb podľa odporúčaní Svetovej zdravotníckej organizácie a smerníc o používaní DDT a len v prípadoch, keď pre danú lokalitu bezpečné, účinné a ekonomicky prijateľné náhrady nie sú danej strane dostupné.
3. V prípade, ak strana, ktorá nie je uvedená v registri DDT, zistí, že potrebuje DDT pre účely zneškodňovania prenášačov chorôb, čo najskôr oznámi túto skutočnosť sekretariátu, aby bolo jej meno pridané do registra DDT. Zároveň oznámi túto skutočnosť aj Svetovej zdravotníckej organizácii.
4. Strana, ktorá používa DDT, každé tri roky predloží sekretariátu a Svetovej zdravotníckej organizácii informácie o použitom množstve, podmienkach takéhoto použitia a jeho vzťah k stratégii riadenia chorôb danej strany. Správa bude predložená vo formáte, o ktorom rozhodne konferencia strán po konzultácii so Svetovou zdravotníckou organizáciou.
5. S cieľom znížiť a v konečnom dôsledku vylúčiť používanie DDT, konferencia strán bude podporovať:
 - (a) prípravu a realizáciu akčného plánu ako súčasť plánu realizácie tohto dohovoru podľa článku 7 každou stranou, používajúcou DDT. Akčný plán bude obsahovať:
 - (i) vypracovanie regulačných a iných mechanizmov na zabezpečenie toho, že používanie DDT je obmedzené len na zneškodňovanie prenášačov chorôb
 - (ii) realizáciu vhodných náhradných výrobkov, metód a stratégií, vrátane stratégií riadenia rezistencie na zabezpečenie trvalej účinnosti týchto náhrad
 - (iii) opatrenia na posilnenie starostlivosti o zdravie a na zníženie výskytu chorôb
 - (b) Strany v rámci svojich možností, ktoré budú podporovať výskum a vývoj bezpečných náhradných chemických látok a nechemických výrobkov, metódy a stratégie pre strany, používajúce DDT, podstatné pre podmienky daných krajín a s cieľom znižovania ľudskej a ekonomickej záťaže chorôb. Faktory, ktoré sa budú podporovať pri posudzovaní náhradných látok alebo ich kombinácií, budú obsahovať riziká pre ľudské zdravie a výsledky pôsobenia týchto náhrad na životné prostredie. Vhodné náhrady DDT budú musieť prinášať menšie riziko pre ľudské zdravie a životné prostredie, musia byť na kontrolu chorôb založené na podmienkach v príslušnej krajine a musia byť podporené údajmi monitoringu.
6. Na svojom prvom stretnutí a potom minimálne každé tri roky bude konferencia strán po konzultácii so Svetovou zdravotníckou organizáciou na základe dostupných vedeckých, technických, environmentálnych a ekonomických informácií hodnotiť pretrvávajúcu potrebu DDT pre zneškodňovanie prenášačov chorôb, vrátane:
 - (a) výroby a používania DDT a podmienok, ustanovených v odseku 2
 - (b) dostupnosti, vhodnosti a realizácie náhrad DDT
 - (c) pokroku pri posilňovaní kapacít jednotlivých krajín pre účely bezpečného prechodu na závislosť na takýchto náhradách

7. Strana môže kedykoľvek na základe písomného oznámenia sekretariátu odstúpiť od uvedenia jej mena v registri DDT. Odstúpenie nadobudne účinnosť odo dňa, uvedeného v oznámení.

Príloha C

NEÚMYSELNÁ VÝROBA

I. časť: Perzistentné organické látky podliehajúce požiadavkám podľa článku 5

Táto príloha sa vzťahuje na nasledujúce perzistentné organické látky, ak sa neúmyselne tvoria a uvoľňujú z antropogénnych zdrojov:

Chemická látka
Polychlórované dibenzo-p-dioxíny a dibenzofurány (PCDD/PCDF)
Hexachlórbenzén (HCB) (CAS No.: 118-74-1)
Polychlórované bifenyly (PCB)

II. časť. Kategórie zdrojov

Polychlórované dibenzo-p-dioxíny a dibenzofurány, hexachlórbenzén a polychlórované bifenyly sa neúmyselne tvoria a uvoľňujú z termických procesov, v prítomnosti organických látok a chlóru, ako výsledok neúplného spaľovania alebo chemických reakcií. Nasledujúce priemyselné kategórie zdrojov sú možným zdrojom pomerne vysokej tvorby a uvoľňovania týchto látok do životného prostredia:

- (a) spaľovne odpadu, vrátane spoločného spaľovania komunálneho, nebezpečného alebo nemocničného odpadu alebo splaškových kalov
- (b) cementárské pece, spaľujúce nebezpečný odpad
- (c) výroba celulózy, pri ktorej sa ako bieliace činidlo používa elementárny chlór alebo látky, tvoriace elementárny chlór
- (d) nasledujúce termické procesy v metalurgickom priemysle:
 - (i) sekundárna výroba medi
 - (ii) spekanie zariadenia v železiarskom a oceliarskom priemysle
 - (iii) sekundárna výroba hliníka
 - (iv) sekundárna výroba zinku

III. časť Kategórie zdrojov

Polychlórované dibenzo-p-dioxíny a dibenzofurány, hexachlórbenzén a polychlórované bifenyly sa tiež môžu neúmyselne tvoriť a uvoľňovať z nasledujúcich kategórií zdrojov, vrátane:

- (a) otvorené horenie odpadu, vrátane horenia skládok
- (b) termické procesy v metalurgickom priemysle, neuvedené v II. časti
- (c) spaľovanie v domácnostiach
- (d) elektrárne spaľujúce fosilne palivá a priemyselné kotle
- (e) zariadenia na spaľovanie dreva a inej biomasy
- (f) zvláštne chemické výrobné procesy, uvoľňujúce neúmyselne vytvorené perzistentné organické látky, najmä výroba chlórphenolov a chloranilu

- (g) krematóriá
- (h) motorové vozidlá, najmä spaľujúce olovnatý benzín
- (i) likvidácia zvieracích mršín
- (j) farbenie a vyčisťovanie koží a textílií (chloranilom) a povrchová úprava (alkalická extrakcia)
- (k) vrakoviská na spracovanie autovrakov
- (l) opaľovanie medených káblov
- (m) rafinérie odpadových olejov.

V. časť: Definície

1. Pre účely tejto prílohy:

(a) "polychlórované bifenyly" znamenajú aromatické zlúčeniny, tvorené takým spôsobom, že vodíkové atómy molekuly bifenyly (dve benzénové jadrá spojené jednoduchou väzbou uhlík — uhlík) môžu byť nahradené až desiatimi atómami chlóru

(b) "polychlórované dibenzo-p-dioxíny" a "polychlórované dibenzofurány" sú tricyklické aromatické zlúčeniny, tvorené dvomi benzénovými jadrami, spojenými dvomi kyslíkovými atómami v polychlórovaných dibenzo-p-dioxínoch a jedným kyslíkovým atómom a jednou väzbou uhlík-uhlík v polychlórovaných dibenzofuránoch a vodíkovými atómami, ktoré môžu byť nahradené až ôsmymi atómami chlóru.

2. V tejto prílohe sa toxicita polychlórovaných dibenzo-p-dioxínov a dibenzofuránov vyjadruje prostredníctvom ekvivalentu toxicity, ktorý meria relatívnu dioxínovú toxickú aktivitu rôznych príbuzných polychlórovaných dibenzo-p-dioxínov a dibenzofuránov a koplánarných polychlorovaných bifenylov v porovnaní s 2,3,7,8-tetrachlórdibenzo-p-dioxínom. Hodnoty faktoru ekvivalentu toxicity, používané pre účely tohto dohovoru budú v súlade s prijatými medzinárodnými normami, pričom najskôr sa budú uplatňovať hodnoty faktoru ekvivalentu toxicity pre cicavce, ktoré vydala v roku 1998 Svetová zdravotnícka organizácia pre polychlórované dibenzo-p-dioxíny a dibenzofurány a koplánarne polychlorované bifenyly. Koncentrácie sú vyjadrené v ekvivalentoch toxicity.

V. časť: Všeobecné usmernenie o najlepších dostupných technikách a najlepšej environmentálnej praxi

Táto časť poskytuje všeobecné usmernenie stranám pri predchádzaní alebo znižovaní únikov chemických látok uvedených v I. časti.

A. Všeobecné preventívne opatrenia, týkajúce sa najlepších dostupných techník a najlepšej environmentálnej praxe

V prvom rade je potrebné zvážiť, aké prístupy zabránia tvorbe a uvoľňovaniu chemických látok, uvedených v I. časti. Užitočné opatrenia môžu byť:

- (a) využívanie nízkoopadových technológií
- (b) používanie menej nebezpečných látok
- (c) podpora regenerácie a recyklácie odpadov a látok, vznikajúcich a používaných v procese
- (d) náhrada vstupných surovín, ktorými sú perzistentné organické látky alebo kde je priama väzba medzi surovinou a uvoľňovaním perzistentných organických látok zo zdroja

- (e) udržiavanie poriadku a preventívne údržbové programy
- (f) zlepšenie odpadového hospodárstva s cieľom zabrániť otvorenému a inému nekontrolovateľnému horeniu odpadu, vrátane horenia na skládkach. Pri posudzovaní návrhov na stavbu nového zariadenia na zneškodňovanie odpadu treba zvažovať aj alternatívne riešenia ako je minimalizácia tvorby komunálneho a nemocničného odpadu, vrátane regenerácie zdrojov, opätovného použitia, recyklácie, separácie odpadu a podpory výrobkov, ktoré tvoria menej odpadu. V rámci tohto prístupu treba starostlivo zvážiť aj otázky verejného zdravia
- (g) minimalizácia chemických látok, ktoré sa nachádzajú vo výrobkoch ako kontaminanty
- (h) pri bielení sa vyhýbať používaniu elementárneho chlóru alebo látok, ktoré tvoria elementárny chlór

B. Najlepšie dostupné techniky

Koncepcia najlepších dostupných techník nemá za cieľ predpisovať konkrétnu techniku alebo technológiu, ale zohľadniť technické vlastnosti daného zariadenia, jeho geografické umiestnenie a miestne environmentálne podmienky. Vhodné techniky znižovania uvoľňovania látok, uvedených v I. časti, sú vo všeobecnosti rovnaké. Pri určovaní najlepšej dostupnej techniky či už vo všeobecnosti alebo pre konkrétny prípad treba prihliadať na nasledujúce faktory, majú na pamäti pravdepodobné náklady a prínosy daného opatrenia a zásadu predchádzania a prevencie:

- (a) všeobecné úvahy
 - (i) povaha, vplyvy a hmotnosť vypúšťanej látky: technika bude závisieť od veľkosti zdroja
 - (ii) dátum uvedenia do prevádzky pre existujúce alebo nové zariadenia
 - (iii) čas, potrebný na zavedenie najlepšej dostupnej techniky
 - (iv) spotreba a charakter používaných surovín a energetická účinnosť
 - (v) potreba predchádzania alebo maximálneho znižovania rizika a celkových vplyvov vypúšťania látky do životného prostredia
 - (vi) potreba predchádzania haváriám a minimalizácia ich dôsledkov na životné prostredie
 - (vii) potreba zabezpečiť pracovné zdravie a bezpečnosť pri práci
 - (viii) porovnateľné procesy, zariadenia alebo postupy prevádzky, ktoré boli úspešne vyskúšané v prevádzkovom meradle
 - (ix) technologický pokrok a zmeny vo vedeckom poznaní a chápaní
- (b) všeobecné opatrenia na zníženie uvoľňovania: pri zvažovaní návrhov na stavbu nových zariadení alebo pri významných zmenách existujúcich zariadení používajúcich procesy, pri ktorých dochádza k uvoľňovaniu látok, uvedených v tejto prílohe, treba prvoradú pozornosť venovať náhradným procesom, technikám a praxi, ktoré sú podobne užitočné, ale pri ktorých nedochádza k tvorbe a uvoľňovaniu týchto chemických látok. V prípade, že dôjde ku stavbe alebo významnej zmene takéhoto

zariadenia, okrem preventívnych opatrení, uvedených v odseku A V. časti treba pri určovaní najlepších dostupných techník brať do úvahy aj nasledujúce opatrenia:

- (i) využitie zlepšených metód čistenia odpadového plynu, ako je katalytická oxidácia, prachové odlučovače a adsorpcia
- (ii) termické spracovanie zvyškov, odpadovej vody, odpadov a kalov alebo ich prevedenie do inertného stavu alebo ich spracovanie chemickým procesom, ktorým sa detoxikujú
- (iii) zmeny procesu, ktoré povedú k zníženiu alebo vylúčeniu uvoľňovania, ako je napríklad prechod na uzatvorený systém
- (iv) zmena celkového návrhu procesu na zlepšenie spaľovania a predchádzanie tvorby chemických látok, uvedených v tejto prílohe, prostredníctvom kontroly parametrov ako je teplota spaľovania alebo zdržný čas

C. Najlepšia environmentálna prax

Konferencia strán môže pripraviť usmernenie, týkajúce sa najlepšej environmentálnej praxe.

Príloha D

POŽIADAVKY NA INFORMÁCIE A VÝBEROVÉ KRITÉRIÁ

1. Strana, predkladajúca návrh na zaradenie chemickej látky do prílohy A, B a/alebo C, bude identifikovať látku spôsobom podľa písmena (a) tohto odseku a poskytne informácie o chemickej látke a podľa potreby o jej transformačných produktoch, podľa kritérií podľa písmena (b) až (e):

- (a) Chemická identita:
 - (i) Názov vrátane obchodného názvu alebo názvov a ich synonym, registračné číslo CAS (Chemical Abstracts Service), názov podľa IUPAC (International Union of Pure and Applied Chemistry)
 - (ii) štruktúru, podľa okolností vrátane špecifikácie izomérov a štruktúru chemickej triedy
- (b) Perzistencia:
 - (i) Dôkaz, že polčas života chemickej látky vo vode je väčší ako dva mesiace alebo že polčas života v pôde je väčší ako šesť mesiacov, alebo že polčas života v sedimentoch je väčší ako šesť mesiacov, alebo
 - (ii) Dôkaz, že látka je inak dostatočne perzistentná, aby to oprávňovalo k zváženiu jej zaradenia do rozsahu tohto dohovoru
- (c) Bioakumulácia:
 - (i) Dôkaz, že faktor biokoncentrácie alebo faktor bioakumulácie vo vodných druhoch pre danú chemickú látku je väčší ako 5 000, alebo v prípade nedostatku týchto údajov, že $\log K_{o/w}$ je väčší ako 5
 - (ii) Dôkaz, že látka má iné vlastnosti, ktoré treba brať do úvahy, ako vysoká bioakumulácia v iných druhoch, vysoká toxicita alebo ekotoxicita, alebo
 - (iii) Monitorované údaje v biote naznačujú, že bioakumulačný potenciál chemickej látky je dostatočný, aby to oprávňovalo k zváženiu jej zaradenia do rozsahu tohto dohovoru
- (d) Potenciál pre diaľkový prenos v životnom prostredí:
 - (i) Namerané hladiny chemickej látky v lokalitách, vzdialených od zdroja vypúšťania dotknutej chemickej látky sú potenciálne významné
 - (ii) Údaje z monitorovania dokazujúce, že diaľkový prenos danej chemickej látky v životnom prostredí s možným prenosom do prijímateľského prostredia, sa môže uskutočniť prostredníctvom ovzdušia, vody alebo migračných druhov, alebo
 - (iii) Vlastnosti osudu danej chemickej látky v životnom prostredí a/alebo výsledky modelovania, ktoré dokazujú, že látka má potenciál pre diaľkový prenos v životnom prostredí prostredníctvom ovzdušia, vody alebo migrujúcich druhov s možným prenosom do prijímateľského prostredia v lokalitách, vzdialených od zdroja vypúšťania dotknutej látky. Pre chemickú látku, ktorá sa vo významnej miere prenáša ovzduším, musí byť jej polčas života v ovzduší dlhší ako dva dni
- (e) Negatívne vplyvy:

- (i) Dôkaz negatívnych vplyvov na ľudské zdravie alebo životné prostredie, ktorý oprávňuje k zväženiu zaradenia danej chemickej látky do rozsahu tohto dohovoru
- (ii) Údaje o toxicite alebo ekotoxicite indikujúce potenciál poškodenia ľudského zdravia alebo životného prostredia

2. Navrhujúca strana predloží prehlásenie o dôvodoch posudzovania látky, ak je to možné vrátane údajov, porovnávajúcich toxicitu alebo ekotoxicitu so zistenými alebo predpokladanými úrovňami látky, vyplývajúcimi alebo očakávanými z diaľkového prenosu v životnom prostredí a krátke vyhlásenie o potrebe globálnej kontroly.

3. Navrhujúca strana v maximálnom možnom rozsahu a berúc do úvahy svojej možnosti, poskytne ďalšie informácie na podporu posúdenia návrhu podľa odseku 6 článku 8. Pri príprave takéhoto návrhu môže strana vychádzať z technických expertíz z akéhokoľvek zdroja.

Príloha E

POŽIADAVKY NA INFORMÁCIE PRE PREHĽAD RIZÍK

Účelom posúdenia je zhodnotiť, či daná chemická látka v dôsledku diaľkového prenosu v životnom prostredí môže spôsobiť také významné negatívne vplyvy na ľudské zdravie a/alebo životné prostredie, že je oprávnená globálna aktivita. Pre tieto účely bude vypracovaný rizikový profil, ktorý bude ďalej spracovávať a hodnotiť informácie podľa prílohy D a podľa možnosti tiež informácie nasledujúceho typu:

- (a) Zdroje, primerane zahrňujúce:
 - (i) Údaje o výrobe, vrátane množstva a lokality
 - (ii) Používanie
 - (iii) Uvoľňovanie, ako je vypúšťanie, straty a emisie
- (b) Hodnotenie nebezpečenstva pre koncový bod alebo koncové body, vrátane hodnotenia toxikologických interakcií za prítomnosti viacerých chemických látok
- (c) Osud v životnom prostredí, vrátane údajov a informácií o chemických a fyzikálnych vlastnostiach a o pretrvávajúcej chemickej látke a ich vzťahu k diaľkovému prenosu v životnom prostredí, prenosu medzi jednotlivými zložkami životného prostredia, degradáciou a transformáciou na iné chemické látky. Okrem prípadov, kedy údaje z monitorovania pre tieto potreby postačujú, musí byť k dispozícii stanovenie biokoncentračného faktora alebo bioakumulačného faktora, založené na nameraných hodnotách
- (d) Údaje z monitorovania
- (e) Expozíciu v lokálnych oblastiach, najmä ako výsledok diaľkového prenosu v životnom prostredí a vrátane informácií o bio-dostupnosti
- (f) Národné alebo medzinárodné hodnotenie rizika, a podľa okolností posúdenie alebo profil a informácie o označovaní a klasifikácii nebezpečnosti
- (g) Štatút látky v rámci medzinárodných dohovorov.

Príloha F

SOCIÁLNO-EKONOMICKÉ INFORMÁCIE

Pre látky podľa tohto dohovoru by malo byť vykonané vyhodnotenie, týkajúce sa možných kontrolných opatrení vzťahujúcich sa na chemické látky, zvažované pre zaradenie do tohto dohovoru, zahŕňajúce celý rozsah možností, vrátane riadenia a vylúčenia. Pre tieto účely by mali byť poskytnuté dostatočné informácie, týkajúce sa sociálno-ekonomických úvah, v spojitosti s kontrolnými opatreniami, umožňujúce prijatie rozhodnutia konferenciou strán. Takéto informácie by mali odrážať primeraný ohľad na rôzne možnosti a podmienky strán a taktiež by mali zahŕňať úvahy podľa nasledujúceho indikatívneho zoznamu:

(a) účinnosť a efektívnosť možných kontrolných opatrení pre dosiahnutie cieľového zníženia rizika:

- (i) technickú uskutočniteľnosť
- (ii) náklady, vrátane environmentálnych a zdravotných nákladov

(b) náhrady (výrobky a procesy):

- (i) technickú uskutočniteľnosť
- (ii) náklady, vrátane environmentálnych a zdravotných nákladov
- (iii) účinnosť
- (iv) riziká
- (v) dostupnosť
- (vi) prístupnosť

(c) pozitívne a/alebo negatívne vplyvy realizácie kontrolných opatrení na spoločnosť:

- (i) zdravie, vrátane verejného zdravia, pracovného zdravia a životného prostredia
- (ii) poľnohospodárstvo, vrátane vodného hospodárstva a lesníctva
- (iii) biota (biodiverzita)
- (iv) ekonomické aspekty
- (v) smerovanie k udržateľnému rozvoju
- (vi) sociálne náklady

(d) odpad a skládkovanie (najmä staré zásoby pesticídov a dekontaminácia kontaminovaných miest):

- (i) technická uskutočniteľnosť
- (ii) náklady

(e) prístup k informáciám a vzdelávanie verejnosti

(f) stav kontrolných a monitorovacích kapacít

(g) akékoľvek národné alebo regionálne aktivity, zamerané na znižovanie uvoľňovania, vrátane informácií o náhradách a iné primerané informácie o riadení rizika.